

inhoud

14	voorwoord door yoko ono
16	erwaseens
18	indica
24	imagine
42	tittenhurst
89	crippled inside
92	opnemen van imagine
126	jealous guy
148	it's so hard
164	i don't wanna be a soldier mama
	i don't wanna die
182	gimme some truth
188	album artwork
202	oh my love
212	how do you sleep?
220	filmen van imagine
274	how?
278	this is not here
296	oh yoko!
302	nalatenschap
314	bronnen van illustraties
315	literatuurlijst
317	dankwoord
318	register

Dozen met 8-sporen, 1-inch studiomastertapes voor het album *Imagine*, samengesteld door de Record Plant, New York, 4 juli 1971.

Vorige pagina's:

- 1 Albumhoes *Imagine*; polaroid door Yoko. St. Regis Hotel, New York, juli 1971.
- 4-5 Filmen *Imagine* – John & Yoko zitten op een van de vijf sokkels van George Adamy's plexiglasen kunstwerk Month of June, 1970, bij Water Street 77 op de hoek van Front St. en Old Slip, New York, 4 september 1971.
- 6-7 Filmen *Imagine*, 'Don't Count The Waves'; Tittenhurst, 21 juli 1971.
- 8-9 Filmen *Imagine*, 'I Don't Wanna Be A Soldier Mama I Don't Wanna Die'; East Coast Memorial, Battery Park, New York, 4 september 1971.
- 10-11 Filmen *Imagine* – John & Yoko op de Staten Island Ferry met het World Trade Center (links) en het Vrijheidsbeeld (rechts) op de achtergrond, 10 september, 1971.

voorwoord door yoko ono

Deze wereld wordt verdeeld door twee industrieën: de oorlogsindustrie en de vredesindustrie. Mensen die in de oorlogsindustrie zitten, zijn verenigd in hun ideeën. Ze willen oorlog voeren, doden en geld verdienen. Er wordt niet over gediscussieerd. Ze hebben maar één doel voor ogen. In die zin zijn ze een ontzettend sterke macht.

Maar de mensen in de vredesindustrie zijn als ik: idealisten en perfectionisten. Ze kunnen het niet met elkaar eens worden. Ze kibbelen bij hun zoektocht naar het 'perfecte idee'. Ze vragen zichzelf en anderen: 'Wat is de beste manier om vrede te bereiken? Dat is natuurlijk MIJN manier. Wat er mis is met JOUW manier, is dat...'

Maar als we in plaats daarvan eens zouden proberen elkaar te accepteren, verschillen door de vingers te zien en elkaar te waarderen om wie we zijn... want feit is dat we allemaal in de vredesindustrie zitten.

Er zijn kanten aan de oorlogsindustrie die we als hulp kunnen inzetten. Dat moeten we goed onthouden.

Als een miljard mensen op de wereld PEACE denken, zullen we PEACE krijgen. Je denkt misschien: Hoe krijgen we een miljard mensen op de wereld zo ver dat ze PEACE denken?

Ieder van ons heeft de macht de wereld te veranderen. Macht is iets mysterieus. Je hoeft er niet veel voor te doen. Zie het domino-effect voor je en denk PEACE.

Het is tijd voor actie. De actie is PEACE. Alle mensen die aan IMAGINE hebben gewerkt waren Peace People en het was leerzaam en opwindend om deel uit te maken van deze groep.

Dank, dank, dank.

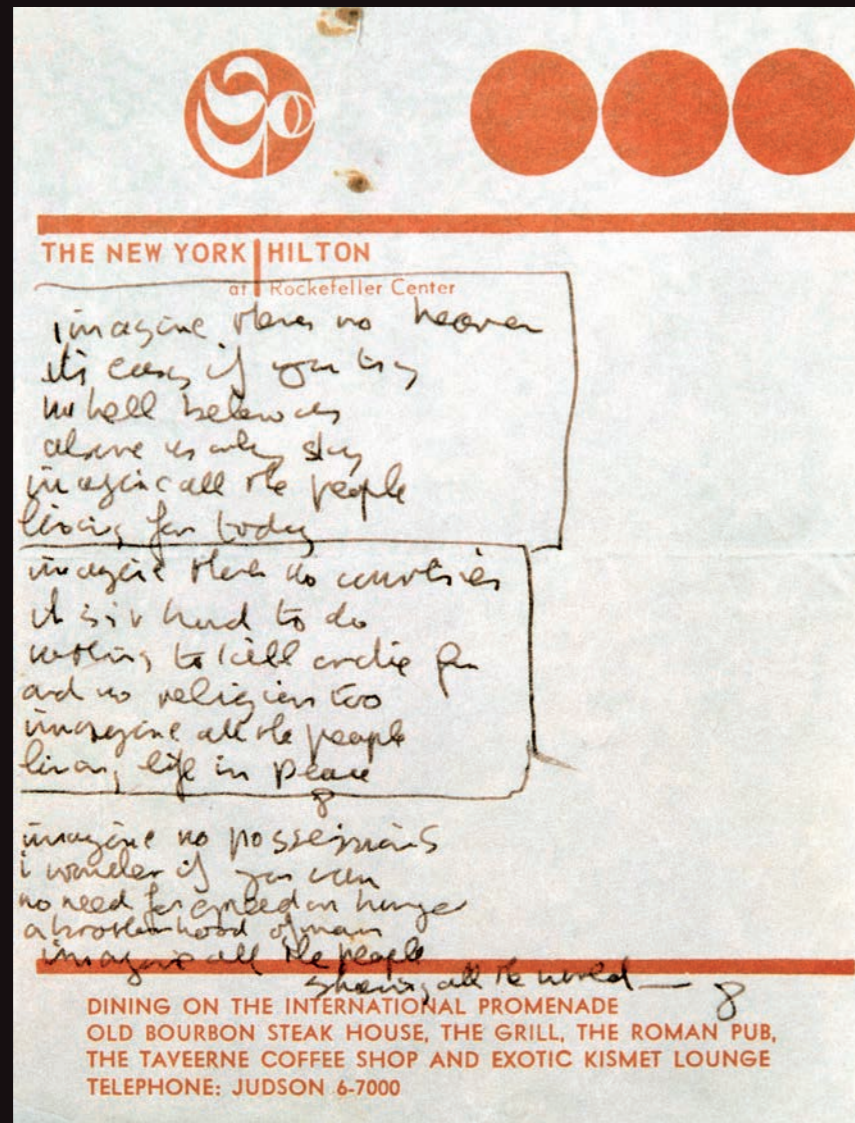
We zijn familie.

Imagine...

Ik hou van jullie!

yoko

Yoko Ono Lennon
New York City
18 februari 2018

imagine

Imagine there's no heaven
It's easy if you try
No hell below us
Above us only sky
Imagine all the people living for today

Imagine there's no countries
It isn't hard to do
Nothing to kill or die for
And no religion too
Imagine all the people living life in peace

You may say I'm a dreamer
But I'm not the only one
I hope someday you'll join us
And the world will be as one

Imagine no possessions
I wonder if you can
No need for greed or hunger
A brotherhood of man
Imagine all the people sharing all the world

You may say I'm a dreamer
But I'm not the only one
I hope someday you'll join us
And the world will live as one

John: 'Imagine' is een nummer dat zonder melodie in mijn hoofd is ontstaan. Het eerste couplet kwam me min of meer aanwaaien als een soort kinderrimpje: 'da da da dadee dee da dee da ee a eeeh'. De piano-intro had ik al een paar jaar in mijn hoofd zitten – de akkoorden en melodie vloeiden daar als vanzelf uit voort. De brug is 'ontworpen' om het nummer af te sluiten. Ik denk dat het als nummer goed werkt. Het kan natuurlijk altijd beter – anders zou ik geen nummers meer hoeven maken. Het derde couplet kwam in me op in een achtpersoonsvliegtuig. Het is een lied voor kinderen.

Yoko: 'Cloud Piece': *'Imagine the clouds dripping, dig a hole in your garden to put them in.'* Dit is geen gedicht. Gedichten bestaan voor mij uit zelfstandig naamwoorden of bijvoeglijk naamwoorden. Dit zijn werkwoorden. En die moet je uitvoeren. Het zijn allemaal instructies, en als je ze uitvoert ga je het begrijpen.

John: 'Imagine' was geïnspireerd op Yoko's *Grapefruit*. Daar staan veel stukken in met *Imagine this* of *Imagine that*. Als je door een exemplaar van *Grapefruit* bladert, zie je hoe ik door haar ben beïnvloed. Zonder haar zou 'Imagine' nooit zijn geschreven. Ik weet dat ze veel heeft geholpen met de tekst, maar ik was niet mans genoeg om daar erkenning voor te geven. Dat nummer is eigenlijk geschreven door John & Yoko, maar ik was te egoïstisch en onwetend om haar bijdrage te erkennen. Het nummer zelf brengt tot uiting wat ik heb geleerd door samen te zijn met Yoko en hoe ik me daarbij voel. Er had eigenlijk 'Lennon/Ono' bij dat nummer moeten staan, want ze heeft er veel aan bijgedragen.

Yoko: John en ik waren allebei kunstenaars en we woonden samen, dus we inspireerden elkaar. Het nummer 'Imagine' stond voor waar wij samen in geloofden. John en ik hebben elkaar leren kennen – hij komt uit het westen en ik uit het oosten – en zijn nog steeds bij elkaar. We vormen een eenheid en 'de hele wereld wordt uiteindelijk één' vertegenwoordigt het idee dat we allemaal een koffie-verkeerdkleur krijgen en samen gelukkig worden. Het zijn aanwijzingen voor hoe mensen tot in de eeuwigheid kunnen leven, want we hebben heel veel tijd.

John: Als je je een wereld van vrede kunt voorstellen, een wereld zonder kerkgenootschappen – niet per se zonder religie, wat dit ook precies is – maar zonder dat tweedracht zaaiende 'mijn god is groter dan jouw god'-gedoe... Als je je die dingen als mogelijkheid kunt voorstellen, kan het werkelijk waar zijn.

Yoko: John was religieus zonder bij een kerk te horen. Hij was in zijn denken bijna als een scherpzinnige priester – een priester die geloofde in goede dingen, gerechtigheid en

vrijheid voor iedereen, met ook een heleboel humor. Je had hem moeten zien – knipoog, knipoog. Maar hij nam onze relatie serieus. Ik heb echt geboft met een vent als hij.

John: Ik ben een heiden – een Zen-heiden, om precies te zijn – maar dat is een ander verhaal! Ik ben opgegroeid met het christelijk geloof – met zondagsschool en al. Dat is prima, ik heb er niets tegen, behalve dat het is georganiseerd als een bedrijf, de kerk. Wat ik er wel mooi aan vind is dat christenen praten over perfect zijn. Dat was Christus ook. En dat leerde ik als kind. Christus is degene op wie de meeste westerlingen doelen als ze over goede personen praten. Als je kon doen wat Christus deed, kon zijn zoals Christus was, daar draait het om als je christen bent. Ik probeer te leven zoals Christus leefde. Dat is zwaar, kan ik je vertellen. Ik zou niet weten hoe iemand als ik, die vraagtekens plaatst bij alles, tot aan de kleur van zijn sokken toe, kan geloven in een oude man in de lucht. Ik geloof in iets, absoluut. Ik geloof dat er een macht aan het werk is die fysiek niet kan worden verklaard.

Ik claim geen goddelijkheid, ik heb nooit gezegd dat ik een zuivere ziel ben, ik heb nooit gezegd dat ik de antwoorden in het leven ken. Ik maak alleen liedjes en ga zo eerlijk als ik kan op vragen in, maar alleen zo eerlijk als ik kan – niet meer, niet minder. Ik kan niet aan de verwachtingen van anderen voldoen omdat die illusionair zijn. We kunnen boegbeelden en een god hebben, we kunnen mensen hebben die we bewonderen en graag voor ons zien opkomen en we kunnen voorbeelden volgen, maar 'leiders' hebben we niet nodig.

Zogenaamde christenen zijn zo druk met zichzelf en anderen veroordelen, of met preken tegen anderen, of, nog erger, met doden uit naam van Christus. Geen van hen begrijpt het of probeert zich te gedragen als een Christusfiguur. Volgens mij zijn de enige ware christenen de gnostici, die geloven in zelfkennis, ofwel zelf Christus worden, de Christus in jezelf bereiken. Christus is ten slotte Grieks voor licht.

Yoko: We weten allemaal dat de geaccepteerde vertaling van Christus 'de gezalfde' is. Uit de originele Dode Zeerollen zou echter zijn gebleken dat de werkelijke vertaling van Christus 'licht' is, wat wij logischer vonden.

John: Het Licht is de Waarheid. Dat is precies wat we allemaal proberen: het licht aandoen. Hoe beter we je kunnen zien, mijn liefste. Christus, Boeddha, Mohammed, Mozes, Milarepa en andere grootheden die hun tijd vastend, biddend en mediterend doorbrachten en 'kaarten' hebben achtergelaten van het territorium van 'God', waar we allemaal onze eigen weg in moeten vinden.

John en ik wilden van Ascot ons thuis maken en er heel veel jaren blijven wonen. Waarom zouden we anders een groot meer in de tuin aanleggen en tere pruimen- en kersenboompjes rond het meer planten die na twintig jaar pas echte bomen zouden zijn?

Yoko, 1998

'Above us only sky' – het grote huis op Tittenhurst, 27 mei 1971.
Vorige pagina's: beelden uit de film *Imagine* met het grote huis en het landgoed, en ook John & Yoko en Julian Lennon; Tittenhurst, 17, 20 en 21 juli 1971.

julian lennon

Toen pa naar Tittenhurst verhuisde, belde hij me voor het eerst in lange tijd op. Ik vond het spannend om weer naar hem toe te gaan nadat ik hem zo lang niet had gezien. Ik woonde in die tijd in ik wil niet zeggen een klein huis, maar het was niet met elkaar te vergelijken.

Het was in een straat met veel huizen, veel vrienden. En Tittenhurst was een enorm, paleisachtig gebouw met veertig hectare grond, golfkarretjes, een meer en een eilandje middenin dat meer. Het was een soort pretpark. Het was iets compleet anders. Het was heerlijk. Ik vond het er geweldig.

Ik herinner me dat er allerlei mensen kwamen en gingen, ook andere kinderen... Dr Pepper was het drankje van dat moment, waar pa en ik gek op waren. Verderop op het terrein stond een huis waarvan iedereen dacht dat het er spookte, dus alle kinderen, ikzelf inbegrepen, daagden elkaar uit om er naar binnen te gaan.

Ik weet nog dat pa een mellotron in het grote huis had en dat ik er af en toe op probeerde te spelen. Het was een inspirerend instrument, en nog steeds een van mijn favorieten. Volgens mij is het instrument naar Ringo gegaan, die het weer aan Ted Fields gaf.

Er waren ook momenten dat ik me er erg eenzaam voelde, 's avonds, als het bedtijd was. Ik had een kamer halverwege de grote trap, tegenover de slaapkamer van pa en Yoko. Ik was altijd bang om naar bed te gaan, want in zo'n paleis wist je niet of er nou wel of geen spoken waren. De hele tijd hoorde ik er geluiden die ik niet kon thuisbrengen. Je kunt je wel voorstellen dat mijn fantasie met me op de loop ging, meer dan eens.

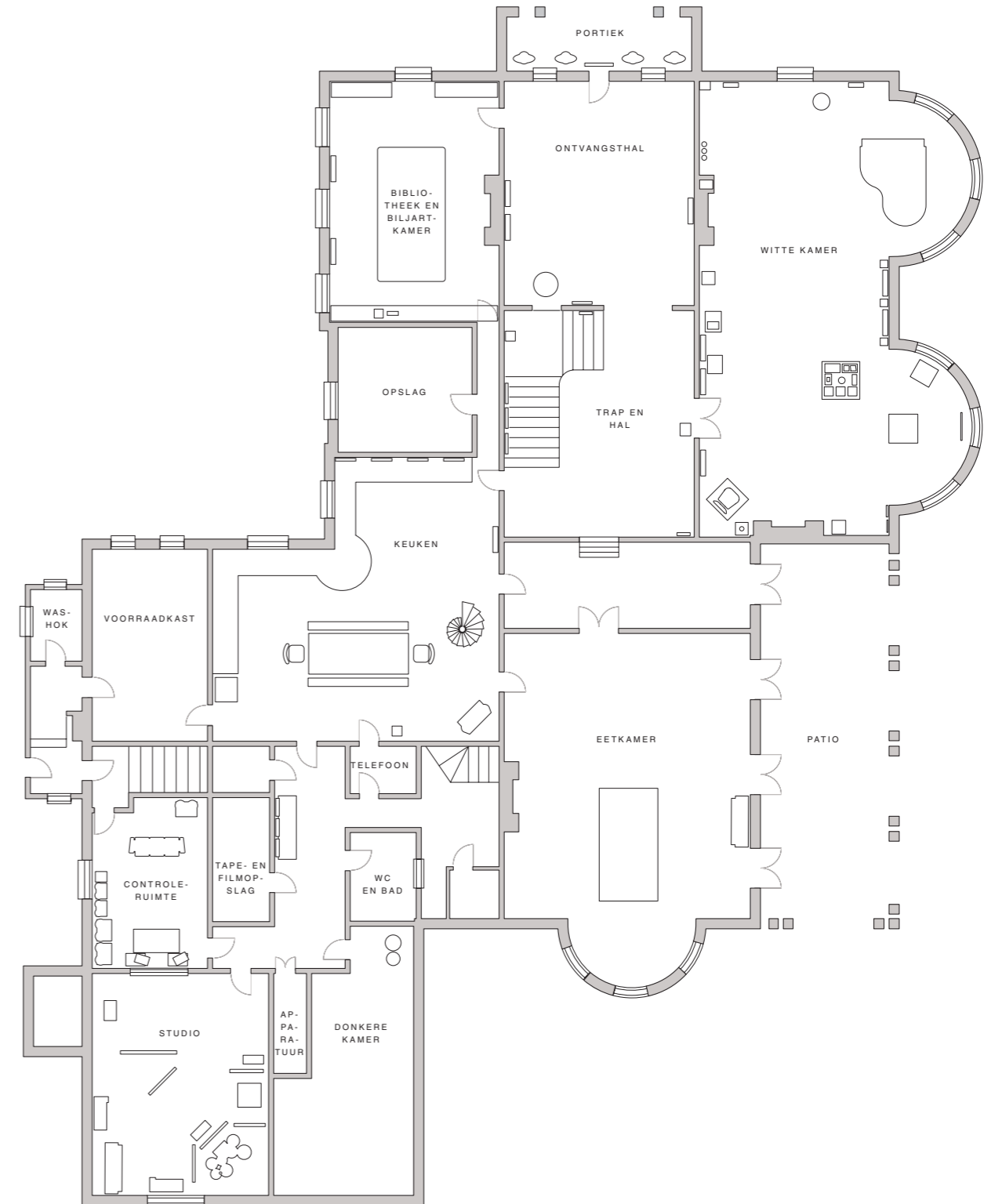
Mijn tijd daar staat me nog levendig voor de geest...

Boven: Julian met John & Yoko, roeien op het meer van Tittenhurst, 17 juli 1971.

Met de klok mee vanaf linksboven: uitzicht vanuit de eetkamer, 28 mei 1971; de Witte Kamer, 3 augustus 1971; de keuken – met Johns Seeburg USC1 'Musical Bandshell' jukebox uit 1971 op de achtergrond – 3 augustus 1971; de bibliotheek en biljartkamer, 3 augustus 1971; de eetkamer, 3 augustus 1971; de keuken – posters van Che Guevara en Angela Davis, *War Is Over!* en *U.S.A. Surpasses All the Genocide Records* aan de muur – 3 augustus 1971.

begane grond

ouderslaapkamer noordelijk aanzicht

ouderslaapkamer (met Johns piano, waarop 'Imagine' is gecomponeerd) westelijk aanzicht

slaapkamer/kleedkamer oostelijk aanzicht

george harrison elektrische gitaar, dobro

George Harrison repeteert 'Oh My Love'; Ascot Sound Studios, 28 mei 1971.
Volgende pagina's: originele filmbeelden van George Harrison op Tittenhurst
tijdens de sessies voor *Imagine*, 24 – 28 mei 1971.

John: Paul stelde me voor aan George. We vroegen George erbij omdat hij meer akkoorden kende, veel meer dan wij. We hebben veel aan hem te danken. Paul had een schoolvriend die akkoorden ontdekte en die werden in heel Liverpool doorgegeven. Telkens als we een nieuw akkoord leerden, schreven we er een liedje omheen. Het eerste dat we opnamen was 'That'll Be The Day', een nummer van Buddy Holly, en een van Pauls nummers met de titel 'In Spite Of All The Danger'.

George: We zijn samen opgegroeid. Ik was een jaar of dertien toen ik John leerde kennen, een stoere jongen. John had van zijn moeder wat akkoorden geleerd. Zijn gitaar was goedkoop, met een klein, rond klankgat en maar vier snaren. Hij wist niet eens dat gitaren zes snaren hoorden te hebben. Hij speelde banjo-akkoorden: grote, uitgerekte akkoorden. Ik vroeg: 'Wat ben je nou aan het doen?' Hij dacht dat het zo hoorde. Dus we lieten hem zien hoe je echte akkoorden speelde – E en A en zo – en zorgden ervoor dat hij zes snaren op zijn gitaar had.

Hij wilde iets heel anders doen, en dat wilden Paul en ik ook. We wisselden op die manier energie uit met elkaar. Hij was altijd de luidruchtige, de ondeugende, de opdringerige. Hij was openhartiger dan de anderen, en tegelijkertijd denk ik dat het belangrijk was dat we verschillende elementen in ons hadden – John bewoog zich iets meer onder de intellectuelen, Paul was de lieve jongen, Ringo de knuffelbeer en ik was de rustige, dus het pakte allemaal goed uit. Het is moeilijk om even snel samen te vatten, want we zijn samen opgegroeid en hebben heel veel jaren op elkaars lip gezeten.

John: zij zit overal in mijn nieuwe album. Hij speelt gitaar – een paar echte 'Mothers' [of Invention]-solo's. Zijn beste gitaarsolo tot nu toe, in 'How Do You

Sleep?', is beter dan alles wat ik heb gehoord, van wie dan ook, waar dan ook. Kun je geloven dat George niet tevreden was met die solo's? Hij wilde ze overdoen! Ik heb gezegd dat hij ze nooit beter zou krijgen, al zou hij het jarenlang proberen. Het is het beste wat hij in zijn leven heeft gespeeld, maar hij zou gewoon doorgaan als hij de kans kreeg.

George Harrison: De jaren zestig was een goede tijd. We zijn in de Tweede Wereldoorlog geboren en hadden er genoeg van dat er steeds over werd gepraat. Nog steeds zijn kranten en televisie gek op die oorlog en oorlogen in het algemeen – ze kunnen er geen genoeg van krijgen. Ze blijven er maar programma's over uitzenden. Er zijn altijd vierenvijftig oorlogen aan de gang, en zelfs als er even een adempauze is in een van die vierenvijftig oorlogen, laten ze herhalingen van de Tweede Wereldoorlog of Pearl Harbor zien.

We keken met een frissere blik en meer hoop naar de toekomst en braken uit wat er nog restte van het victoriaanse keurslijf van opvattingen en armoede en ontberingen. Onze generatie voelde dat voor het eerst. En we hadden Little Richard en Elvis en Fats Domino en al die muziek – tot dan toe was er alleen vrij domme muziek uit de jaren vijftig geweest. En toen kwam Vietnam.

Ik denk dat een van de kwaliteiten die ik door The Beatles heb ontwikkeld doortastendheid is, en ik denk dat John daar een belangrijke rol in heeft gespeeld. Als John Lennon iets graag wilde, deed hij het. Ik heb daar als zijn vriend veel van opgepikt. Die houding van: 'Hup, we gaan ervoor, we doen het.' Net als toen Ravi mij en Peter Sellers wilde voor het concert [voor Bangladesh] en vijftigduizend dollar bij elkaar kreeg [voor het goede doel]. Ik dacht aan John Lennon, die zou hebben gezegd: 'Zet het op film en

maak er een plaat van, dan verdienen we een miljoen!'

Yoko: George liet ons kennismaken met Indiase filosofie en Indiase muziek, en dat was erg belangrijk. In Amerika bestond dergelijke kennis niet. Hij maakte mensen ermee bekend en liet zien dat daar heel diepzinnige muziek en filosofie bestonden.

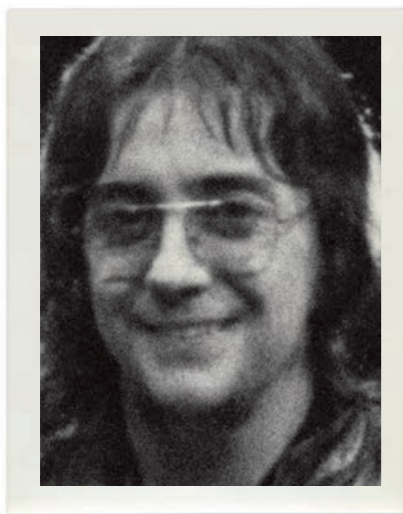
Ze hadden alle vier een enorm gevoel voor humor. Dat van George was vermengd met iets meer sarcasme, wat je niet verwacht van een popster. Hij was een heel getalenteerde muzikant, een erg gevoelige jongen, en ik denk dat hij op de een of andere manier zelfs nog meer interesse had in filosofie dan in muziek. Hij was over het algemeen de knapste in de groep. Dat hij jonger was dan Paul en John was best lastig voor hem als Beatle, maar toen we *Imagine* maakten had George de top van zijn eigen fantastische berg allang bereikt.

George was technisch erg begaafd. Van hun vieren was hij in dit opzicht het meest begenadigd. In de rock-'n-roll heb je dat niet echt nodig – je gaat meer voor 'gevoel'. Dat wist George natuurlijk ook. Hij speelde mee op vijf nummers op het album – in onderling heel subtiel verschillende stijlen – van verfijnd en klassiek in 'Oh My Love' tot een countrygeluid in 'Crippled Inside' en die fantastische gitaarsolo in 'How Do You Sleep' – voor allemaal maakte hij optimaal gebruik van zijn fantastische talent, heel precies en met ontzettend veel gevoel.

George, we missen je! Ik hoop dat je dit allemaal hoort – op een Indiase manier of op een Aziatische manier ben je nog steeds bij ons, en jij lacht je vast rot om ons!

jim keltner
drums, tabla

Ik ontmoette Yoko op 16 februari 1971 op Tittenhurst. Ik speelde drums en tabla's in een sessie voor haar lp *FLY* – met haar, Klaus Voormann, Jim Gordon en Bobby Keys. Ze was een avant-gardistische New Yorkse beatnik, gekleed in een zwarte coltrui, en ik was zelf ook wel een beatniktype. Ik was geen rocker zoals de rest van Johns vrienden. Ik kwam uit de jazzwereld en ik wist van Yoko's tijd als kunstenaar in New York. Ze ging toen om met veel jazzjongens. Nu waren we op het landgoed in Ascot en Yoko legde Bobby Keys uit welk geluid hij moest spelen zonder het mondstuk in zijn saxofoon: 'Het geluid van de wind die over de rug strijkt van een kikker die boven op de wereld zit.' Ik weet nog dat ik dacht, Wow, ik weet precies welk geluid ze bedoelt. Ik kon erg goed met Yoko opschieten.

Later die avond ontmoette ik John. Hij was bezig met de opnames van 'It's So Hard' en een vroege versie van 'I Don't Want To Be A Soldier', met Jim Gordon op drums. Jim had het moeilijk met de suggesties van John en Phil. De week erna vroeg John mij om terug te komen om het nummer opnieuw op te nemen.

John had een sterke persoonlijkheid en was erg charismatisch. Ik vond het fantastisch om hem te ontmoeten. Hij was zo slim en had altijd de touwtjes

in handen, op een heel bedreven manier. Zijn nummers waren altijd ontzettend goed geschreven. Je had geen bladmuziek nodig. Er zat altijd iets grappigs in, zoals een stukje 5/4-maat. Goede nummers van goede artiesten spelen zichzelf. Eerste speelde hij een nieuw nummer voor op de gitaar, of piano. Meestal vertelde hij de gitaristen dan wat ze moesten doen – speel dit hier, speel dat daar – maar de bassist en drummer liet hij gewoon hun gang gaan. Ik vond het prachtig dat hij zoveel vertrouwen in ons had.

Meespelen op 'Jealous Guy' was als een droom. Niemand in de wereld kon pianospelen als Nicky Hopkins, en Klaus was fantastisch op de bas. Je hoorde Johns stem in je koptelefoon, en als je opkeek, zag je hem achter de microfoon – 1971, net uit The Beatles en zo'n fantastische muzikant en songwriter – zijn mooie, betoverende liedje zingen. Je hebt als muzikant maar een paar van die momenten in je leven, en dit was er een.

Ik heb altijd geloofd in de genialiteit van Phil Spector. Ik heb het met eigen ogen gezien, op zijn hoogtepunt, met John en George, en ook met Leonard Cohen, The Ramones en Celine Dion. Ik heb van jongs af aan alleen maar platen gemaakt, en de producent en de arrangementenschrijver zijn de belangrijkste mensen – naast de artiest. Ik zie het als een groot voorrecht dat ik met Phil Spector als producent heb mogen werken.

Ik vond 'Imagine' meteen prachtig. Maar toen ik John voor het eerst hoorde zingen: '*Imagine there's no heaven*' en '*no hell below us*', kreeg ik een ongemakkelijk gevoel. Nu besef ik dat hij bedoelt dat ons godsbesef een situatie van 'de mijne tegen de jouwe' is geworden, als in een grote voetbalwedstrijd. Ik denk dat John de woorden van 'Imagine' bedoeld heeft om te verbinden.

john barham
harmonium, vibrafoon

Ik ontmoette John Lennon in maart 1967, toen The Beatles George Harrison's 'Within You, Without You' opnamen voor *Sgt. Pepper*. Hij was erg vriendelijk en toonde interesse in mijn pianocomposities – gebaseerd op klassieke Indiase raga's – ook al droeg ik een Burton-pak!

In het voorjaar van 1970 belde Apple of ik wat sessies voor John wilde doen. Ik zei natuurlijk ja. John stuurde een enorme Rolls-Royce om me op te halen. Ik was onder de indruk van Tittenhurst – vooral van de montagekamers boven, waar Yoko al haar filmapparatuur had – en de enorme tafel vol eten in de keuken.

Ik ben twee dagen op Tittenhurst geweest. Ik speelde harmonium op 'Jealous Guy' en vibrafoon op 'How?' Ik weet niet wat het merk van het harmonium was; het was een heel oude.

John was in de studio erg gefocust en wilde geen tijd verspillen. Hij was kordaat, vriendelijk en kalm – net als Yoko. Phil was erg op zichzelf. Hij praatte niet veel, tegen niemand. Hij leek best in zichzelf gekeerd te zijn.

'Imagine' is een prachtige utopische droom, een maatstaf waar we de realiteit aan af kunnen meten als die realiteit te erg wordt.

rod lynton
akoestische gitaar

Ik ontmoette John in 1967 in Abbey Road. Ik zat in de band Rupert's People. De drummer, Steve Brendell, werkte voor Apple. Via hem heb ik alle Beatles ontmoet. Toen Rupert's People uit elkaar ging, ging ik bij John Sherry en Miles Copeland werken – zij deden management en pr vanuit een kantoor bij van Oxford Street – en nam daar, onder andere, de pr voor Wishbone Ash voor mijn rekening.

De eerste keer dat ik met John samenwerkte, was voor de *Imagine*-sessies. Mal Evans vroeg me een aantal muzikanten te regelen. Ik kwam met Ted Turner van Wishbone Ash, Andy David van Stackridge en John Tout van Renaissance. Ik was drie dagen op Tittenhurst.

Ik had eerder met George en Ringo gespeeld, en gewerkt met Phil Spector. Maar met John was er iets – iets extra's. Het was heel moeilijk te omschrijven. Hij was heel intens tijdens de opnames, maar toch ook heel relaxed. Ik wist dat de nummers echt veel voor hem betekenden. Het ging er meer om dat het 'gevoel' goed overkwam en hij gebruikte de gitaar als ritmische percussie. We bespraken het en John zei: 'Wat voelt prettig? Wat voelt goed? Doe wat het beste is.'

Ik heb meegespeeld op 'Crippled Inside', 'Gimme Some Truth' en

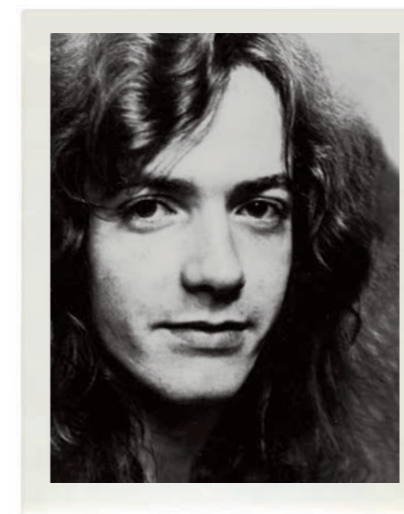
'Oh Yoko!' We hebben ook partijen uitgetprobeerd op 'How Do You Sleep?' en extra zang op 'Oh Yoko!' en John heeft me zelfs gevraagd om een gitaar toe te voegen aan 'Imagine'. Ik heb tokkelen, fingerpicking, folk en kleine frasen geprobeerd, maar door het contrast klonk de piano elke keer saai – en het nummer was zonder gitaar al zo mooi. Ik ben hem erg dankbaar voor de ervaring.

Als je voor je mening uitkomt, zoals John & Yoko, krijg je vaak kritiek. God weet dat Yoko in het begin veel oneerlijke kritieken over zich heen kreeg, en John ook. Als mensen van die generatie begrepen we hoe het zat. Maar de oudere generatie had geen idee van wat er speelde. Voor hen was het gewoon raar.

'Imagine' is een complete filosofieles in één nummer. Als de wereld maar eens luisterde! De tekst verkondigt een duidelijke boodschap, en heeft een grote uitwerking gehad. Ik denk niet dat er iemand op aarde is die dat nummer mooi vindt maar het niet eens is met de tekst. Er zijn heel veel mensen die troost hebben geput uit dat nummer. Op momenten van vertwijfeling plaatst het de dingen in het juiste perspectief. Het is een oproep ons gezonde verstand te gebruiken. Het is zo krachtig. Wat bijvoorbeeld doedelzakken aan één kant van wat muziek kunnen doen – ze roepen je te wapen, zetten aan tot geweld. Zet 'Imagine' aan en je gaat de andere kant op. Er zijn maar weinig nummers waarvan je dat kunt zeggen.

Jaren later, toen ik in 1974 in New York was, had ik tien minuten voor mijn taxi me naar het vliegveld zou brengen. Ik belde John en hij vroeg of ik hem die avond wilde opzoeken. Ik kon niet, omdat ik nog maar twintig dollar had en ik de volgende dag een persontvangst in het Verenigd Koninkrijk had. Ik vond het heel vervelend dat ik hem moest teleurstellen.

ted turner
akoestische gitaar

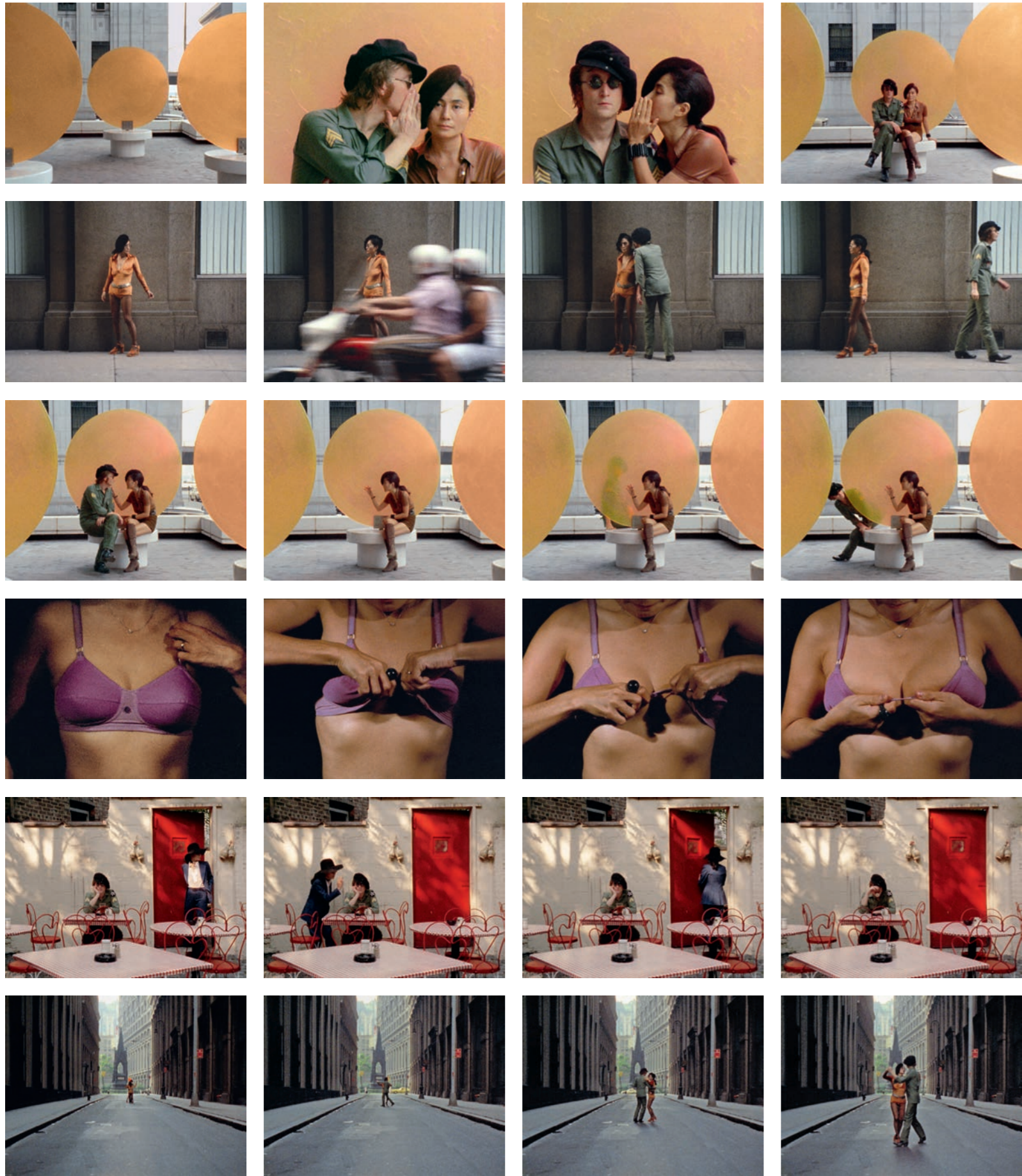

John Lennon kwam de ruimte binnenlopen, ging in het midden op een kruk zitten, keek rond en vroeg met dat onvergetelijke Liverpoolse accent: 'Is iedereen er klaar voor? Een, twee, drie...' En dat was het. Eén opname! Ik zat breed te grijnzen. Het was zo voorbij, maar dat moment dat ik zat te spelen met twee van de Beatles... dat was magisch!

Toen we naar de nummers luisterden, stelde Phil meer galm in, wat John meteen teruggedraaide. Ik zag dat als een voorbeeld van Johns zelfvertrouwen, dat hij het op zijn eigen manier wilde doen, zelfs als hij met een geweldige producent samenwerkte.

Ik zou hier niet zitten zonder muziek. Gitaar spelen en liedjes schrijven hebben me door de zwaarste tijden heen geslept – waaronder de dood van mijn lieve zoon Kipp. Mijn deelname aan 'Crippled Inside' heeft nu een nieuwe betekenis. Het nummer voelt als een persoonlijke boodschap om te overleven na een persoonlijke tragedie.

John Lennon was een genie. Een dichter. Een troubadour. Een boodschapper. En hij had gelijk. Liefde is alles wat we nodig hebben. Daarom heb ik dit prachtige nummer gekozen om na de huwelijksvoltrekking met de liefde van mijn leven de kerk uit te lopen.

midsummer new york

Yoko: Ik wilde altijd al een liedje maken waarin het woord 'shaking' met een dubbele betekenis wordt gebruikt, sinds ik in 1968 het gebruik van het woord in rocknummers had ontdekt. In '71 brachten John en ik een kort bezoek aan New York om de puntjes van *Imagine* op de i te zetten. Midden in de nacht, nadat we uren opnames hadden gemaakt en de muzikanten er uitgeput uitzagen, zei John ineens: 'Yoko zegt dat ze iets heeft. Laten we

Zittend bij het kunstwerk Month of June, 1970, van George Adamy, op 77 Water Street; Pine Street; fragment uit Yoko's feministische film Freedom, 1971; opvoeren van Whisper Piece, 1961, Emilio's Restaurant, 309 6th Ave; walsend op Pine St, New York, 4 september 1971.

het proberen.' Ik was verrast dat hij zich het nummer dat ik hem die ochtend snel had laten zien nog kon herinneren. Zo is 'Midsummer New York' gemaakt. De muzikanten hadden nog een restje fut en speelden goed. We hebben zonder oefenen twee opnames gemaakt. In de ene zong ik normaal en in de andere heb ik voor de grap een Elvis-imitatie gedaan. John heeft die Elvis-versie uitgekozen voor de plaat.

oh my love

Yoko: Dit is gefilmd in het prachtige theehuis in *shoin*-stijl van ontwerper Junzo Yoshimura in de Japanse tuin van de Kykuit Rockefeller Mansion & Estate in Sleepy Hollow in de staat New York. We hebben stiekem gefilmd, omdat we geen toestemming hadden, en deden toen alsof we het in Japan hadden gefilmd [lacht]. Ik denk dat ik het nu wel kan opbiechten – hopelijk vinden ze het niet erg! Heb je onlangs nog bewust avondlicht

gezien? Zo ja, kijk er dan een tijdje naar, want je weet het nooit, misschien is het niet hetzelfde. Ze zeggen dat avondlicht heilig is. In mijn boek is elk moment in ons leven heilig, en om ongelofelijk van te genieten.

Kussend bij het 79th St, Boat Basin, New York, 4 september 1971; de Japanse Tuin bij Kykuit, Rockefeller Estate, Sleepy Hollow, New York, 7 september 1971; Pointedness, 1964, en Painting To Let The Evening Light Go Through, 1961/1966, Tittenhurst, 22 juli 1971.